

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μελέτη Παλιάς Πόλης: μια μελέτη φάντασμα

Η Μελέτη προστασίας και ανάδειξης της παλιάς πόλης Ηρακλείου, είναι εδώ και πολύ καιρό μια μελέτη φάντασμα! Γίνεται πολύς λόγος γι' αυτήν, ... "αιωρείται" πάνω από τα πολεοδομικά δρώμενα της πόλης, αλλά κανείς (εκτός από την Δημοτική Αρχή, τους αρμόδιους της δημοτικής υπηρεσίας και τον μελετητή) δεν την γνωρίζει.

Η Μελέτη ... "εκπονείται" επί μία δεκαετία! Επί μια δεκαετία "ταξιδεύει" από τον μελετητή στο Δήμο Ηρακλείου και πάλι πίσω. Γιατί; Επειδή, η Δημοτική Αρχή αντί να την δημοσιοποιήσει, την κρατά καλά κρυμμένη, την μελετά και την επιστρέφει κάθε φορά με νέες αλλαγές και κατευθύνσεις, σύμφωνα με τις πολιτικές της αποφάσεις δημιουργώντας έτσι ("σκόπιμες"?) καθυστερήσεις.

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ν. Ηρακλείου (Σ.Α.Ν.Η.) επανειλημμένα και έντονα, δημόσια αλλά και επίσημα με ιδιαίτερες επιστολές, έχει αντιδράσει και έχει καταγγείλει την ιδιαίτερα μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της μελέτης. Πιέσεις και εκκλήσεις για την προώθησή της, σχόλια, ερωτήματα και διαμαρτυρίες και άλλων φορέων ή πολιτών, δεν φέρουν αποτέλεσμα. Η αντίδραση της Δημοτικής Αρχής, (όποτε υπάρχει), περιορίζεται σε γενικότητες και σε αναφορές ότι ο μελετητής θα παραδώσει την τελική πρόταση στο επόμενο διάστημα. Ένα διάστημα που συνεχώς παραβιάζεται, περνά ανενεργό και μετατίθεται (με τίνος ευθύνη;) και μία πρόταση του μελετητή που (όπως αναφέρθηκε) συνεχώς επιστρέφεται για τροποποίηση, με νέες παρατηρήσεις, εντολές και κατευθύνσεις (με ποιο στόχο; για να εξυπηρετηθεί τι;), επιστρέφεται για "συμβιβασμό" με τα συνεχώς δημιουργούμενα "τετελεσμένα" από τις επεμβάσεις που αποσπασματικά, χωρίς τον ενιαίο σχεδιασμό γίνονται.

....και περιμένουμε κάθε φορά την επόμενη πρόταση.

Εν τω μεταξύ

το υπό αναθεώρηση καταστροφικό για την παλιά πόλη ρυμοτομικό σχέδιο του '36 συνεχίζει (προφανώς) να εφαρμόζεται, οι διανοίξεις δρόμων με βάση το ισχύον ρυμοτομικό συνεχίζονται, καταστρατηγώντας τις θεσμοθετημένες αρχές της μελέτης ανάπλασης, μικρά ή λίγο μεγαλύτερα ... "ανώνυμα" ακίνητα συνεχίζουν να είναι δέσμια της ρυμοτόμησής τους από το υπό αναθεώρηση σχέδιο, να μην ανακατασκευάζονται ή συντηρούνται και να εγκαταλείπονται (καταλήγοντας ... "ετοιμόρροπα"), συμπαρασύροντας ολόκληρες περιοχές σε εγκατάλειψη και συνεχή υποβάθμιση, οι κατεδαφίσεις δήθεν ετοιμόρροπων συνεχίζονται επίσης, νέοι ή παλιοί ιδιοκτήτες μεγάλων οικοπέδων εκμεταλλεύονται την ισχύουσα νομοθεσία με τους υψηλούς Σ.Δ., κτίζοντας πολυώροφα, ογκώδη κτίρια σε περιοχές, που η διατήρηση του πολεοδομικού ιστού δεν θα το επέτρεπε, δηλαδή, η Παλιά Πόλη, το ιστορικό μας κέντρο με τα ιδιαίτερα ογκομορφολογικά χαρακτηριστικά, οικειότητα και ύψος, η πολιτιστική μας ταυτότητα, (σε όσα και όποια τμήματα έχει απομείνει), συνεχίζει να χάνεται.

Στην τελευταία (πρόσφατη) συνεδρίαση της Επιστημονικής Επιτροπής παρακολούθησης

της μελέτης, ο μελετητής κ. Α. Πανταζής, επανέφερε πρόταση για μείωση των συντελεστών δόμησης και κάλυψης, πρόταση η οποία είχε ήδη εγκριθεί το 2002 από το τότε Δημοτικό Συμβούλιο. Η Δημοτική Αρχή επιφυλάχτηκε να απαντήσει για την συνέχεια, αν και η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου είναι μόνο γνωμοδοτική προς το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Αιτία για την επαναφορά της πρότασης αυτής του μελετητή (που είναι προς το καλύτερο), ήταν η άρνηση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. να εγκρίνει την υποβληθείσα μελέτη για το τμήμα της Αγίας Τριάδας, επειδή δεν προκύπτει το από τη νομοθεσία απαιτούμενο ισοζύγιο κατοίκων-κοινοχρήστων χώρων (υψηλοί συντελεστές δόμησης- περιορισμένοι κοινόχρηστοι χώροι). Για το τμήμα της Αγίας Τριάδας είχε και τότε τεθεί θέμα μείωσης των συντελεστών που δεν υπερίσχυσε τελικά, ενώ επί πλέον, χώροι προτεινόμενοι από τον μελετητή ως Κοινόχρηστοι Χώροι, σκανδαλωδώς καταργήθηκαν (π.χ. οικόπεδο Φωστηρόπουλου). Αν υπάρξει επιμονή και "εντολή" να διατηρηθούν και για το υπόλοιπο τμήμα της Παλιάς Πόλης, τα σημερινά δεδομένα υψηλών συντελεστών, πολύ σαφές είναι ότι θα υπάρξει μια ανάλογη ..."απόρριψη" της μελέτης, που θα επιφέρει (τουλάχιστον), κι άλλη μεγάλη καθυστέρηση .

Όλα όσα αναφέρθηκαν μέχρι τώρα, προκαλούν, εκτός των άλλων, και τα εξής πολύ εύλογα ερωτήματα:

- για πόσο χρόνο ακόμα θα απομένει κάποιο αντικείμενο για την μελέτη της παλιάς πόλης, ώστε αυτή να είναι σύμφωνη με την αρχική φιλοσοφία της, όπως είχε θεσμοθετηθεί με την προκαταρκτική πρόταση Προστασίας και Ανάπλασης το 2002 (Υ.Α. 451/2002/Δ-89) ;
- οι συναρμόδιοι φορείς της Προγραμματικής Σύμβασης της μελέτης (Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Υπουργείο Πολιτισμού, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων), τι θέση έχουν για τα παραπάνω, και πώς αντιδρούν;
- πώς ο μελετητής δέχεται τόσα χρόνια ουσιαστικά να σχεδιάζει η Δημοτική Αρχή τη μελέτη που του έχει ανατεθεί (και όχι μονομερώς από τον Δήμο Ηρακλείου), να την προσαρμόζει κάθε φορά στις συνεχείς υποδείξεις και παρεμβάσεις της, οι οποίες πολύ απέχουν από τις κατευθύνσεις που του είχαν δοθεί, όταν του ανατέθηκε;
- πώς η Δημοτική μας Αρχή πιέζει τον μελετητή να παρακάμψει την νομοθεσία; Θεωρεί ότι είναι δυνατόν να εγκριθεί μια μελέτη που δεν την σέβεται;
- γιατί ο μελετητής δεν στηρίζει σθεναρά τη μελέτη του και δεν προσπαθεί τόσα χρόνια να επιβάλει την επιστημονική του άποψη στους Δημοτικούς Αρχόντες, (οι οποίοι βέβαια δεν δικαιολογούνται να την παραβλέπουν);
- υπάρχει λόγος η Δημοτική Αρχή να συνεχίζει να αμείβει τον μελετητή για να επανασχεδιάζει το ισχύον σήμερα ρυμοτομικό σχέδιο του '36; Για να λέμε και να ελπίζουμε ότι δήθεν προχωρά η μελέτη;
- μήπως ότ(αν) η μελέτη φθάσει να ολοκληρωθεί δεν θα υπάρχει τίποτα να "προστατέψει" και να "αναπλάσει" και θα αποτελεί απλά μια μελέτη- υποκρισία;
- μήπως η Μελέτη Προστασίας και Ανάδειξης της Παλιάς Πόλης καταλήξει να αναφέρεται ως τέτοια, μόνο στην ιστορία της Πόλης μας;

αν η Δημοτική Αρχή

συνεχίζει να καταστρέφει με κατεδαφίσεις και διανοίξεις, αν συνεχίζει να υποσκάπτει στην πράξη τη μελέτη παλιάς πόλης, αν συνεχίζει να ανατρέπει- τροποποιεί την μελέτη και να την παρατείνει σε χρόνο, το Ηράκλειο θα καταλήξει μια πόλη χωρίς ιστορικό κέντρο και ιστορικό παρελθόν μια πόλη που θα ασφυκτιά από πολυώροφα κτίρια και αυτοκίνητα, χωρίς

επαρκείς κοινόχρηστους χώρους, χωρίς ιδιαίτερο ύψος και οικειότητα, χωρίς την πολιτιστική της ταυτότητα και την αναγνωρισιμότητά της.

Μόνο που σήμερα, η εικόνα και η άποψη για τις σύγχρονες ιστορικές πόλεις είναι τελείως διαφορετική.

Μπορεί η Δημοτική Αρχή να αναλάβει για το σήμερα και τις μελλοντικές γενιές αυτή την τεράστια πολιτική και ιστορική ευθύνη;

Αν όμως (όπως θα θέλαμε να ελπίζουμε) η Δημοτική Αρχή ενδιαφέρεται να διασώσει κάτι ουσιαστικό σ' αυτή την πόλη, αν ενδιαφέρεται το ιστορικό μας κέντρο (κατά τη σύγχρονη άποψη για τις ιστορικές πόλεις), να αποτελεί μεν ένα πολύ σημαντικό ζωντανό τμήμα με τις απαραίτητες λειτουργίες, αλλά οπωσδήποτε, βασικά και ταυτόχρονα να διατηρήσει το ιδιαίτερο ύψος, την πολιτιστική του ταυτότητα και την αναγνωρισιμότητά του (βασικό στοιχείο των οποίων είναι και ο πολεοδομικός του ιστός), οφείλει να παραλάβει την μελέτη, έστω όπως αυτή έχει διαμορφωθεί, να την δημοσιοποιήσει, να την προωθήσει άμεσα προς έγκριση και να ασκήσει πίεση προς το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και προς κάθε κατεύθυνση για την άμεση θεσμοθέτηση της.

Θα σταθούμε άμεσοι και με όλες μας τις δυνάμεις συμπαραστάτες σ' αυτή την προσπάθεια.

Εξ άλλου οι αδόμητες ιδιοκτησίες μέσα στην πόλη είναι ελάχιστες πια, οι περιοχές που δεν έχουν πλήρως αλλοιωθεί μέχρι σήμερα ελαχιστότατες και επομένως δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια καθυστέρησης.

για το Δ.Σ.
του Σ.Α.Ν.Η.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Μαράτα Μπαντουβά

Πόπη Παπαντωνίου